Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

Skill Development Centre

Course Name: Certificate Course in Pali Spoken

Course Duration: 6 Months

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ,सोलापूर
कौशल्य विकास केंद्र

('Certificate Course in Pali Spoken')

'पालि भाषा प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम'

कोर्स कालावधी : सहा महिने

Duration of course: 6 Month

प्रस्तावना:

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठामध्ये 2019-20 यावर्षापासून पालि ही प्राचिन भारतीय भाषा एम.ए. या अभ्यासक्रमासाठी सुरु केले आहे. पालि भाषा प्राचिन तर आहेच परंतु विद्यार्थ्यांना ती तितकीच नविन आहे. परंतु एम.ए. या वर्गासाठी कोणत्याही शाखेचा पदवीधर ही प्रवेश पात्रता असल्याने जे पदवीधर नाहीत असे दहावी, बारावी शिक्षित पालि शिकु ईच्छिणारे बरेच ईच्छुक विद्यार्थी एखाद्या छोट्या पालि कोर्स विषयी विचारणा केली असता, भाषा संकुलातील पालि विभागाच्या माध्यमातून पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ सोलापूर अंतर्गत कौशल्य विकास केंद्रामार्फ़त 'पालि संभाषण' ('Certificate Course in Pali Spoken') हा सहा महिन्याचा प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरु करण्याबाबत प्रस्ताव सादर करीत आहे.

सदर अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून सोलापूर जिल्ह्यातील तसेच जिल्ह्याबाहेरील विद्यार्थ्यांना पालि भाषेची ओळख आणि पालि भाषा शिकण्याची संधी उपलब्ध होईल.तसेच अधुनिक काळातील भाषा विज्ञानाच्या सहाय्याने पालि भाषेचे संवर्धन होण्यास वाव मिळेल. सदर पालि भाषा प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम हा सहा महिने कालावधीचा आहे. त्या संदर्भात या अभ्यासक्रमाची आखणी व अपेक्षित विवरण पुढीलप्रमाणे देत आहे.

Zumbare Vijaykumar B.

1) विद्यार्थ्यांना पालि वर्णमाला, पालिअठ्ठखडी, पालिअंकमाला, पालिशब्द, शब्दप्रयोग, वाक्य, पालि वाक्यरचना इत्यादी प्राथमिक माहिती शिकविणे.
2) पालि भाषेची माहिती व व्याकरण शिकविणे.
3) पालि संभाषण आणि लेखनाची ओळख करुन देणे.
4) प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम शिकलेल्या विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाकरीता प्रोत्साहित करणे.

❖ **अभ्यासक्रमाची फलनिष्पत्ती:**

1) विद्यार्थी पालि वर्णमाला, पालिअठ्ठखडी, पालिअंकमाला, पालिशब्द, शब्दप्रयोग, वाक्य, पालि वाक्यरचना इत्यादी प्राथमिक माहिती शिकेल.
2) विद्यार्थी पालि भाषेतील शब्दसाठी वाढवून त्याला वाक्यरचना करता येईल.
3) विद्यार्थी पालि भाषा शिकून, ऐकून बोलायला आणि वाचायला शिकेल.
4) विद्यार्थ्यास पालि भाषेमध्ये संवाद साधता येईल.

❖ **अभ्यासक्रमाची प्रवेश पात्रता:-**दहावी पास/ नापास

❖ **अभ्यासक्रमाचेमाध्यम :-**मराठी / पालि

❖ **अभ्यासक्रम प्रशिक्षण शुल्क:- 2000/-**

❖ **परीक्षेचे स्वरुप:-** लेखी / प्रात्यक्षिक

❖ **शिक्षकांची पात्रता :-** M.A (Pali), NET, or PhD

❖ **अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:**

1) विद्यार्थ्यांना पालि वर्णमाला, पालिअठ्ठखडी, पालिअंकमाला, पालिशब्द, शब्दप्रयोग, वाक्य, पालि वाक्यरचना इत्यादी प्राथमिक माहिती शिकविणे.
2) पालि भाषेची माहिती व व्याकरण शिकविणे.
3) पालि संभाषण आणि लेखनाची ओळख करुन देणे.
4) प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम शिकलेल्या विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाकरीता प्रोत्साहित करणे.

❖ **अभ्यासक्रमाची फलनिष्पत्ती:**

1) विद्यार्थी पालि वर्णमाला, पालिअठ्ठखडी, पालिअंकमाला, पालिशब्द, शब्दप्रयोग, वाक्य, पालि वाक्यरचना इत्यादी प्राथमिक माहिती शिकेल.
2) विद्यार्थी पालि भाषेतील शब्दसाठी वाढवून त्याला वाक्यरचना करता येईल.
3) विद्यार्थी पालि भाषा शिकून, ऐकून बोलायला आणि वाचायला शिकेल.
4) विद्यार्थ्यास पालि भाषेमध्ये संवाद साधता येईल.

❖ **अभ्यासक्रमाची प्रवेश पात्रता :-** दहावी पास/ नापास

❖ **अभ्यासक्रमाचे माध्यम :-** मराठी / पालि

❖ **अभ्यासक्रम प्रशिक्षण शुल्क :- 2000/-**

❖ **परीक्षेचे स्वरुप**:- लेखी / प्रात्यक्षिक

Zumbase

Zumbase Vijaykumar B.

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ,सोलापूर

कौशल्य विकास केंद्र

Syllabus Structure

Course Title : "Certificate Course in Pali Spoken"

'पालि भाषा संभाषण प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम'

Course Duration: 6 Months

Name of Skill Course	Duration	Name of Paper	Paper	Hours Per Paper	Th.	Int.	Pract.	Credits
Certificate Course in Pali Spoken	6 Months	पालि परिचय	I	45	80	20	0	3 Credits
		पालि व्याकरण	II	45	80	20	0	3 Credits
		पालि अनुवाद कौशल्य	III	90	0	0	100	3 Credits
		पालि संभाषण प्रात्यक्षिक	IV	90	0	0	100	3 Credits
Total				**270**	**160**	**40**	**200**	**12 Credits**

अभ्यासक्रम : एकूणगुण :- 400

Abbrevations :
Th.- Theory Evaluation,
Int.- Internal Evalution,
Pract.- Practical Evalution.

Tumbase Vijaykumar.B.

पेपर - 1.

पेपरचे नाव : पालि परिचय

अ: उद्दिष्टे.

- पालि भाषेचा परिचय करून देणे.
- पालि भाषेच्या इतिहास विषयी माहिती देणे.
- पालि भाषेचे स्वरूप, शैली, उत्पत्ती विषयी माहिती देणे.
- वर्तमानात पालि भाषेचे महत्व पटवून देणे.

ब: फलनिष्पत्ती.

- विद्यार्थी पालि भाषेचा परिचय करून घेऊन आणि भाषेचे महत्व जाणून पालि भाषा शिकण्यास उत्सुक होतील.
- विद्यार्थी पालि भाषेचा इतिहास जाणून प्राचीन भारतीय परंपरा आणि संस्कृती विषयी जाणून आधुनिक युगात शैक्षणिक संशोधनाच्या दृष्टीने पालि भाषा अभ्यासतील.

पेपर नं. 1	**पालि परिचय** गुण : **100**
युनिट - 1	अ) पालि भाषेची ओळख ब) पालि भाषेचे स्वरुप
युनिट - 2	अ) पालि भाषेचा इतिहास ब) पालि भाषेची उत्पत्ती
युनिट - 3	अ) पालि भाषेचा प्रदेश ब) पालि भाषेचा प्रवास
युनिट - 4	अ) पालि शब्दाची उत्पत्ती ब) पालि भाषेचे महत्व

संदर्भ पुस्तके:

1) पालि साहित्याचा इतिहास. डॉ. ग. वा. तगारे

2) पालि साहित्य का इतिहास ....डॉ. भरतसिंह उपाध्याय.प्रयाग-1994.

Zumbare Vijaykumar B.

पेपर - 2.

पेपरचे नाव : पालि व्याकरण

अ: उद्दिष्टे.

- पालि व्याकरण मधील वर्णमाला, काळ, अठ्ठखडी विद्यार्थ्यांना अवगत करून देणे.
- पालि भाषेतील व्याकरण परंपराची ओळख करून देणे.
- वाक्ये तयार करून त्यांचा पालिमध्ये प्रयोग करण्यास प्रोत्साहित करणे.

ब: फलनिष्पत्ती:

- विद्यार्थी पालि व्याकरण शिकून पालि भाषेतील वर्णमाला शिकतील.
- विद्यार्थी पालि व्याकरणाच्या आधारे पालि भाषेतील वाक्य रचना शिकतील.

पेपर नं. 2	पालि व्याकरण गुण : 100
युनिट - 1	अ) पालिवर्ण- पालि वर्णमाला ब) पालि स्वर परिवर्तन - स्वर परिवर्तन
युनिट - 2	अ) पालि व्यंजन - व्यंजन परिवर्तन ब) पालिअठ्ठखडी
युनिट - 3	अ) पालि विभक्ति,लिंग,वचन,काळ ब) पालि शब्द- शब्दाचे
युनिट - 4	अ) पालि परिवार वाचक-शरीरावयववाचक शब्द ब) पालि संख्यावाचक शब्द

संदर्भ पुस्तके:

3) पालि व्याकरण --- भिक्खु धर्मरक्षित

4) प्रारंभिक पालि (पालि प्रायमर -मराठी अनु.) लिली डे सिल्वा, विपश्यना विसोधन विन्यास

Zumbare Vijaykumar.B.

पेपर - 3.

पेपरचे नाव : पालि अनुवाद कौशल्य

अ: उद्दिष्टे.

- पालिउच्चारण परिचय करून देणे.
- पालि व्याकरणपद्धतीनुसार वाक्य प्रयोग परिचय करून देणे
- पालि वाक्यांचे संरचना स्वरूप सांगून भाषांतराचे नियम सांगणे.

ब: फलनिष्पत्ती.

- विद्यार्थी पालि मूळ ध्वनीचा उच्चारण करून पालि वाक्ये अर्थ बोधासह वाचू लागतील.
- विद्यार्थी पालि वाक्य प्रयोग जाणून आणि अर्थस्वतःच्या मातृभाषेत अनुवाद करतील, पालि लिहिण्यास शिकतील.

पेपर नं. 3	पालि अनुवाद कौशल्य गुण : 100
युनिट - 1 -	अ) पालियं संञापेति (परिचय) ब) पालि सिक्खणं क) पालि शब्द
युनिट -2	अ) विविध वस्तूं, पदार्थांची, पशु - पक्षांची नावे ब) शरीरावयव, वृक्ष-वेलींची फ़ळा-फुलांची नावे क) नाते संबंध, रंग, वस-वार, महिने, ड) स्थळे, कार्यालये, वाहने, इत्यादीं संबंधी पालि शब्द
युनिट -3 -	अ) पालि वाक्य ब) पालि चे अर्थ बोधन क) पालि निबंध लेखन
युनिट -4	अ) निवडक पालि सुत्तांचा अनुवाद ब) निवडक पालि धम्मपदांचा अनुवाद

संदर्भ पुस्तके:

1) सुत्तनिपात- धम्मानंद कोसंबी
2) धम्मपद- भदन्त आनंन्द कौसल्यायन
3) प्रारंभिक पालि (पालि प्रायमर -मराठी अनु.) लिली डे सिल्वा, विपश्यना विसोधन विन्यास

Zumbare Vijaykumar B,

पेपर - 4.

पेपरचे नाव : पालि संभाषण प्रात्यक्षिक

अ: उद्दिष्टे.

- पालिउच्चारण परिचय करून पालि बोलण्यास शिकवणे
- पालि सुत्तांचा परिचय करून त्यांचे पठन पद्धती शिकविणे
- पालि वाक्यांचे नियम सांगणे.

ब: फलनिष्पत्ती.

- विद्यार्थी पालि मूळ ध्वनीचा उच्चारण करून पालि वाक्ये बोलू लागतील.
- विद्यार्थी पालि सुत्त जाणून आणि अर्थ समजून संवाद करतील.

पेपर नं. 4.	**पालि संभाषण प्रात्यक्षिक** **गुण : 100**
युनिट - 1 -	अ) पालि शब्दबोधन ब) पालि शब्द उच्चारण
युनिट -2	अ) पालि वाक्याची संरचना ब) पालि वाक्य उच्चारण
युनिट -3 -	अ) तोंडी पालि चर्चा (साकच्छा) ब) पालि संवाद भूमिका
युनिट -4	अ) पालि सुत्तपठन ब) पालि धम्मपद पठन

संदर्भ पुस्तके:

4) पालि साहित्याचा इतिहास. डॉ. ग. वा. तगारे
5) पालि व्याकरण --- भिक्खु धर्मरक्षित
6) सुत्तनिपात- धम्मानंद कोसंबी
7) धम्मपद- भदन्त आनंन्द कौसल्यायन
8) प्रारंभिक पालि (पालि प्रायमर -मराठी अनु.) लिली डे सिल्वा, विपश्यना विसोधन विन्यास

Zumbase Vijaykumar B.